

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีความสอดคล้องและครบถ้วนตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างเพื่อจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 191 คน ได้รับกลับคืนมาจำนวน 191 คน และใช้วิธีการสัมภาษณ์ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 15 คน และจากการศึกษาจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากแบบสอบถามที่เก็บจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่วาง อำเภอสารภี อำเภอแม่อิง และอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และโครงสร้างของฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม

4.1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 191 ราย

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ตามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	162	84.8
หญิง	29	15.2
รวม	191	100.0
2. อายุ		
18 – 30 ปี	13	6.8
31 – 40 ปี	60	31.4
41 – 50 ปี	81	42.4
51 – 60 ปี	34	17.8
61 ปี ขึ้นไป	3	1.6
รวม	191	100.0
3. สถานภาพสมรส		
โสด	16	8.4
สมรส	161	84.3
หม้าย	6	3.1
หย่าร้าง	8	4.2
รวม	191	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. การศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	4	2.1
ประถมศึกษา	54	28.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	45	23.6
ปวช.	48	25.1
ปวส./ปวท./อนุปริญญา	11	5.8
ปริญญาตรี	24	12.6
ปริญญาโท	5	2.6
รวม	191	100.0
5. อาชีพส่วนตัว		
ข้าราชการบำนาญ	5	2.6
เจ้าของธุรกิจ/ค้าขาย	69	36.1
เกษตรกร	73	38.2
รับจ้างเอกชน	7	3.7
รับจ้างทั่วไป	20	10.5
แม่บ้าน/ไม่มีอาชีพ (ว่างงาน)	10	5.2
อื่น ๆ	7	3.7
รวม	191	100.0
6. รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	68	35.6
5,001 – 10,000 บาท	68	35.6
10,001 – 15,000 บาท	26	13.6
มากกว่า 15,000 บาท	29	15.2
รวม	191	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ตำแหน่ง		
ประธานสภา อบต.	5	2.6
รองประธานสภา อบต.	18	9.4
เลขานุการสภา อบต.	9	4.7
สมาชิกสภา อบต.	147	77.0
นายก อบต.	6	3.1
ปลัด อบต.	6	3.1
รวม	191	100.0
8. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 1 ปี	7	3.7
1 – 3 ปี	57	29.8
3 – 6 ปี	89	46.6
6 ปี ขึ้นไป	38	19.9
รวม	191	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 191 รายละเอียดแสดงได้ดังนี้

1. เพศ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 162 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.8 และเป็นเพศหญิง จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.2
2. อายุ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40 – 50 ปี จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคืออายุ 31 – 40 ปี จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.4 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8 อายุ 18 – 30 ปี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.8 และอายุ

61 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุน้อยที่สุดคือ 26 ปี อายุสูงสุดคือ 65 ปี และมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 45 ปี

3. สถานภาพสมรส พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพสมรส จำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.3 รองลงมาคือ สถานภาพโสด จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.4 สถานภาพหย่าร้าง จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.2 และสถานภาพหม้าย จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.1 ตามลำดับ

4. การศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาคือ ระดับ ปวช. จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.6 ระดับปริญญาตรี จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 ระดับปริญญาโท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 และระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

5. อาชีพส่วนตัว พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพส่วนตัวเป็นเกษตรกร จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ เจ้าของธุรกิจ/ค้าขาย จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.1 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 อาชีพแม่บ้าน/ไม่มีอาชีพ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.2 อาชีพรับจ้างเอกชน และอาชีพอื่นๆ เช่น ว่างาน อาชีพอิสระ จำนวนเท่ากัน คือ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 และอาชีพข้าราชการบำนาญ จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

6. รายได้ต่อเดือน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท และมีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 68 รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 35.6 รองลงมาคือ มากกว่า 15,000 บาท จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.2 และ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.6 ตามลำดับ

7. ตำแหน่ง พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งสมาชิก อบต. จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมาคือ รองประธานสภา อบต. จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.4 เลขานุการสภา อบต. จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.4 นายกอบต.และปลัด อบต. มีจำนวนเท่ากัน คือ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.1 และประธานสภา อบต. จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

8. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 3 – 6 ปี จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาคือ 1 – 3 ปี จำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.8 6 ปีขึ้นไป จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.9 และต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ในการศึกษาส่วนนี้ ได้ทำการศึกษาเพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ข้อบัญญัติตำบลอื่นที่ใช้บังคับภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ แผนพัฒนา นโยบาย และข้อสั่งการต่าง ๆ ของราชการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับองค์กรของตนเอง ทั้งนี้ โดยการใช้แบบสอบถามในทดสอบ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

ประเด็นคำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด
1. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการบริหารส่วนใด. (ส่วนท้องถิ่น)	179 (93.7)	12 (6.3)
2. กฎหมายที่กำหนดให้มีการก่อตั้งอบต.(พ.ร.บ.สภาตำบลและอบต. พ.ศ.2537)	137 (71.7)	54 (28.3)
3. จำนวนสมาชิก อบต.ที่มีได้ต่อ 1 หมู่บ้าน (2 คน)	163 (85.3)	28 (14.7)
4. ประธานสภา อบต.มีวาระการดำรงตำแหน่งกี่ปี (เท่าอายุของสภา อบต.)	39 (20.4)	152 (79.6)
5. วาระการดำรงตำแหน่งของนายก อบต. (4 ปี)	158 (82.7)	33 (17.3)
6. สิทธิในการลงคะแนนเสียงในญัตติต่างๆ ในสภา อบต. ของนายก อบต. (อบต. ขนาดกลาง และใหญ่ - มีสิทธิ เพราะเป็นสมาชิกสภา อบต. , อบต.ขนาดเล็ก ไม่มีสิทธิเพราะไม่ได้เป็นสมาชิกสภา อบต.)	62 (35.1)	129 (64.9)
- อบต.ขนาดกลางและขนาดใหญ่	52 (44.4)	64 (54.7)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด
- อบต.ขนาดเล็ก	10 (13.51)	65 (87.83)
7. โครงสร้างการบริหารงานของ อบต.มี 2 ส่วน ประกอบด้วย(อบต. ขนาดกลางและขนาดใหญ่ = สภา อบต.กับคณะผู้บริหารอบต. , อบต. ขนาดเล็ก = สภา อบต. กับนายก อบต.)	172 (90.05)	19 (9.95)
-อบต.ขนาดกลางและขนาดใหญ่	102 (53.4)	9 (4.71)
-อบต.ขนาดเล็ก	70 (36.65)	10 (5.23)
8. โครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายบริหารใน อบต. ประกอบด้วย (อบต.ขนาดกลางและขนาดใหญ่ = คณะผู้บริหาร , อบต.ขนาดเล็ก = ผู้บริหารคนเดียว/นายก อบต.)	152 (79.58)	39 (20.42)
-อบต. ขนาดกลางและขนาดใหญ่	100 (85.5)	17 (14.5)
-อบต.ขนาดเล็ก	52 (70.3)	22 (29.7)
9. ผู้แทนของ อบต. ดำรงตำแหน่งใด (นายก อบต.)	151 (77.0)	40 (21.0)
10. อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ (เป็น เพราะสามารถทำนิติกรรมสัญญาได้เองภายใต้กรอบกฎหมายกำหนด)	112 (58.6)	79 (41.4)
11. ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและ อบต. พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 กำหนดให้ผู้ใดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อบต.ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ	106 (55.5)	85 (44.5)
12. พ.ร.บ.สภาตำบลและ อบต. พ.ศ.2537 นับถึงปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่เท่าใด เมื่อใด (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546)	99 (51.8)	92 (48.2)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด
13. บุคคลที่สามารถดำรงตำแหน่งเลขานุการสภา อบต. (สมาชิกสภา อบต. และปลัด อบต.)	118 (61.8)	73 (38.2)
14. บุคคลใดเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานส่วนตำบลใน อบต. (นายก อบต.)	105 (55.0)	86 (45.0)
15. ตามประมวลกฎหมายอาญาสมาชิกสภา อบต.มีสถานะ (เจ้าพนักงาน)	64 (33.5)	127 (66.5)
16. ข้อใดมิใช่อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภา อบต. (เป็นกรรมการ จัดซื้อจัดจ้างร่วมกับฝ่ายบริหารและพนักงานส่วนตำบล)	151 (79.1)	40 (20.9)
17. บุคคลที่มีหน้าที่แจ้งข้อกฎหมายหรือระเบียบหรือหนังสือสั่งการ ต่อที่ประชุมสภา อบต. (เลขานุการสภา อบต.)	54 (28.3)	137 (54.5)
18. กรณีสภาอบต.ครบวาระ กฎหมายกำหนดให้มีการเลือกตั้งภายใน กี่วัน (45 วัน)	87 (45.5)	104 (54.5)
19. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกประจำ อบต.เมื่อมีการ เลือกตั้งสมาชิก สภา อบต. คือ (ปลัด อบต.)	140 (73.3)	51 (26.7)
20. สถานภาพของ สมาชิกสภา อบต. เมื่อมีการยกฐานะขึ้นเป็น เทศบาล (สิ้นสุดลงทันที)	88 (46.1)	103 (53.9)
สรุปคะแนนสูงสุด 20 คะแนน คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน คะแนนเฉลี่ยรวม = 12 คะแนน แปลผล = ปานกลาง		

จากข้อมูลตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เรียงตามลำดับจากความรู้ความเข้าใจมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ประเภทขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 179 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.7 และตอบผิดจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.3

2. โครงสร้างการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบล มี 2 ส่วน ประกอบด้วย... พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.05 และตอบผิด จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.95

3. จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีได้ใน 1 หมู่บ้าน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.3 และตอบผิด จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.7

4. วาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 158 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.7 และตอบผิด จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.3)

5. โครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย... พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.6 และตอบผิด จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.4

6. ข้อใดมิใช่อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบถูก จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.1 และตอบผิด จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.9

7. ผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งใด พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.1 และตอบผิด จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0

8. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคือ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามถูก จำนวน 140 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.3 และตอบผิด จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.7

9. กฎหมายที่กำหนดให้มีการก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าถูก จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.7 และตอบผิด จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.3

10. บุคคลที่สามารถดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ ผู้แบบสอบถามตอบถูก จำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.8 และตอบผิด จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.2

11. องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า จำนวน 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.6 และตอบผิด จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.4

12. ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 กำหนดให้ผู้ใดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ พบว่า

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 106 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.5 และ ตอบผิด จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.5

13. บุคคลใดเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานส่วนตำบล ในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.0 และ ตอบผิด จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.0

14. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 นับถึงปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่เท่าใด เมื่อใด พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.8 และตอบผิด จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.2

15. สถานภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อมีการยกฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 103 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.9 และตอบถูก จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.1

16. กรณีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคราวระกฐนกำหนดให้มีการเลือกตั้งภายในกี่วัน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5 และตอบถูก จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5

17. สิทธิในการลงคะแนนเสียงในญัตติต่างๆ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 129 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.9 และตอบถูก จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.1

18. ตามประมวลกฎหมายอาญา สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีสถานะ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 127 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.5 และตอบถูกจำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.5

19. บุคคลที่มีหน้าที่แจ้งข้อกฎหมายหรือระเบียบหรือหนังสือสั่งการต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.7 และตอบผิด จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.3

20. วาระการดำรงตำแหน่งของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.6 และตอบถูกจำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.4

เมื่อมาสรุปในภาพรวมของข้อมูลจากตารางที่ 4.2 จะพบว่าผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ในระดับปานกลาง (คะแนนค่าเฉลี่ยรวม = 12 คะแนน)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ประเด็นคำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด
1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา อบต. ระยะ 3 ปี (ไม่ใช่)	54 (28.3)	137 (71.7)
2. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา อบต. ระยะ 3 ปี (ใช่)	185 (96.9)	6 (3.1)
3. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่อนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ไม่ใช่)	165 (86.4)	26 (13.6)
4. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติ อบต. (ใช่)	188 (98.4)	3 (1.06)
5. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่อนุมัติระเบียบที่นายก อบต. เสนอเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของ อบต. (ไม่ใช่)	49 (25.7)	142 (74.3)
6. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเรียกนายก อบต. ให้ถ้อยคำหรือชี้แจงเรื่องใด ๆ ต่อสภา อบต. หรือคณะกรรมการที่สภา อบต. แต่งตั้งขึ้น (ใช่)	147 (77.0)	44 (23.0)
7. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญพนักงานส่วนตำบลมาตรวจสอบหรือให้ถ้อยคำในเรื่องที่สภา อบต. กำลังตรวจสอบต่อคณะกรรมการที่สภา อบต. แต่งตั้งขึ้น (ใช่)	132 (69.1)	59 (30.9)
8. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญซึ่งมาจากบุคคลภายนอกเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของประชาชนแล้วรายงานต่อสภา อบต. (ใช่)	124 (64.9)	67 (35.1)
9. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและ อบต. (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 สามารถลงมติให้นายก อบต. ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนพ้นจากตำแหน่งได้ (ไม่ใช่)	107 (56.0)	84 (44.0)
10. สมาชิกสภา อบต. มีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายก อบต. ให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงาน อบต. ได้ (ใช่)	185 (96.9)	6 (3.1)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ตอบถูก	ตอบผิด
11. สมาชิกสภา อบต. มีสิทธิขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายก อบต. แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงาน อบต. ได้โดยไม่มีการลงมติ (ใช่)	158 (82.7)	33 (17.3)
12. สมาชิกสภา อบต. มีอำนาจสั่งให้พนักงานส่วนตำบลมาปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนกรณีเกิดสาธารณภัยในหมู่บ้านของตนเองได้ (ไม่ใช่)	111 (58.1)	80 (41.9)
13. สมาชิกสภา อบต. มีอำนาจจัดเก็บภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน และภาษีบำรุงท้องที่ในเขตหมู่บ้านของตนเองพร้อมนำส่ง อบต. ได้ (ไม่ใช่)	156 (81.7)	35 (18.3)
14. สมาชิกสภา อบต. มีหน้าที่ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและ อบต.พ.ศ. 2537 เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในงานที่ อบต. ดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านของตนได้ (ไม่ใช่)	165 (86.4)	26 (13.6)
15. การเข้าไปช่วยเหลือจัดสถานที่ในงานทำบุญต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่น งานฌาปนกิจศพ งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานมงคลสมรส เป็นต้น เป็นหน้าที่สมาชิกสภา อบต. ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย (ไม่ใช่)	153 (80.1)	38 (19.9)
16. การจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายในคดีลักทรัพย์เป็นหน้าที่หนึ่งของสมาชิกสภา อบต. ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา (ไม่ใช่)	164 (85.9)	27 (14.1)
17. สมาชิกสภา อบต. มีอำนาจเข้าชื่อร่วมกันเสนอร่างข้อบัญญัติ อบต. ที่มีสาระข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินเพื่อให้สภา อบต. พิจารณาให้ความเห็นชอบได้ (ใช่)	123 (64.4)	68 (35.6)
18. สมาชิกสภา อบต. มีสิทธิลงชื่อร่วมกันเสนอญัตติให้สมาชิกสภา อบต. ด้วยกันเองพ้นจากตำแหน่งได้ (ใช่)	117 (61.3)	74 (38.7)
19. การเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านถือเป็นหน้าที่ของสมาชิกสภา อบต. ต้องทำตามกฎหมาย (ไม่ใช่)	148 (77.5)	43 (22.5)
20. การเข้าไปตรวจสอบระบบบัญชีหรือการใช้จ่ายเงินของสมาคม ชมรม หรือ กลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่น สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน เป็นต้น ถือเป็นหน้าที่ของ สมาชิกสภา อบต. ตามกฎหมาย (ไม่ใช่)	157 (82.2)	34 (17.8)
สรุปคะแนนสูงสุด 20 คะแนน คะแนนต่ำสุด 7 คะแนน คะแนนเฉลี่ยรวม = 14 คะแนน แปลผล = มาก		

จากตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เรียงตามลำดับความรู้ความเข้าใจมากไปหาน้อยดังนี้

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 188 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.4 และตอบผิด จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.6

2. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ระยะ 3 ปี พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 185 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.9 และตอบผิด จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.1

3. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 185 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.9 และตอบผิด จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.1

4. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่อนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 165 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.4 และตอบผิด จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.6

5. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้างในงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านของตนเองได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 165 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.4 และตอบผิด จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.6

6. การจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายในคดีลักทรัพย์เป็นหน้าที่หนึ่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.9 และตอบผิด จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.1

7. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยไม่มีการลงมติ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 158 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.7 และตอบผิด จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.3

8. การเข้าไปตรวจสอบระบบบัญชีหรือการใช้จ่ายเงินของสมาคม ชมรม หรือ กลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่น สมาคมฉาปนกิจสงเคราะห์ ชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มสตรีแม่บ้าน เป็นต้น ถือเป็นหน้าที่

ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ ถูก จำนวน 157 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.2 และตอบผิด จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8

9. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจจัดเก็บภาษีป้าย ภาษีโรงเรือนและภาษีบำรุงท้องที่ในเขตหมู่บ้านของตนเองพร้อมนำส่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 156 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.7 และตอบผิด จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.3

10. การเข้าไปช่วยเหลือจัดสถานที่ในงานทำบุญต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่น งานฌาปนกิจศพ งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานมงคลสมรส เป็นต้น เป็นหน้าที่ที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติตามกฎหมาย พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 153 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.1 และตอบผิด จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.9

11. การเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านถือเป็นหน้าที่หนึ่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำตามกฎหมาย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบถูก จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.5 และตอบผิด จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.5

12. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเรียกนายกององค์การบริหารส่วนตำบลมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงเรื่องใดๆ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือคณะกรรมการที่สภาฯ แต่งตั้งขึ้น พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.0 และตอบผิด จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0

13. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญพนักงานส่วนตำบลมาตรวจสอบหรือให้ถ้อยคำในเรื่องที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำลังตรวจสอบต่อคณะกรรมการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งขึ้น พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.1 และตอบผิด จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.9

14. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญซึ่งมาจากบุคคลภายนอกเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของประชาชนแล้วรายงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 124 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.9 และตอบผิด จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.1

15. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเข้าชื่อร่วมกันเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีใช้ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.4 และตอบผิด จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.6

16. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิลงชื่อร่วมกันเสนอญัตติให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยตนเองพ้นจากตำแหน่งได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 117 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.3 และตอบผิด จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.7

17. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจสั่งให้พนักงานส่วนตำบลมาปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนกรณีเกิดสาธารณภัยในหมู่บ้านของตนเองได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.1 และตอบผิด จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.9

18. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 สามารถลงมติให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนพ้นจากตำแหน่งได้ พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก จำนวน 107 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.0 และตอบผิด จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.0

19. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลระยะ 3 ปี พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.7 และตอบถูกจำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.3

20. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่อนุมัติระเบียบที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด จำนวน 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.3 และตอบถูก จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.7

เมื่อมาพิจารณาในภาพรวมจากข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะพบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยรวม = 14 คะแนน)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม

ในการศึกษาในส่วนนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ตั้งสมมติฐานว่าจะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ระดับการศึกษา อายุ จำนวนและที่มาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โครงสร้างการบริหารงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งบุคลากรที่ทำหน้าที่ช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ว่าเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมากน้อยเพียงใด โดยวิธีการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวรรณกรรมอื่น โดยผลการศึกษาแสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ของความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ประเด็นปัญหา	ระดับความคิดเห็น							
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลความหมาย
1. ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาอบต. เป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	34 (17.8)	52 (27.2)	62 (32.5)	32 (16.8)	11 (5.8)	3.35	1.30	ปานกลาง
2. อายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาอบต. เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาอบต.	9 (4.7)	32 (16.8)	52 (27.2)	75 (39.3)	23 (12.0)	2.63	1.05	ปานกลาง
3. จำนวนสมาชิกสภาอบต.มีมากเกินไป ทำให้เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	16 (8.4)	33 (17.3)	34 (17.8)	83 (43.5)	25 (13.1)	2.64	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับความคิดเห็น							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	แปลความหมาย
4. สมาชิกสภา อบต. ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง หมู่บ้านละ 2 คน ไม่เหมาะสมกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภา อบต. ในปัจจุบัน	24 (12.6)	34 (17.8)	39 (20.4)	74 (38.7)	20 (10.5)	2.83	1.21	ปานกลาง
5. ปัจจุบันการดำเนินงานของสภา อบต. เป็นไปด้วยความลำบากเพราะสมาชิกสภา อบต. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตน	20 (10.5)	48 (25.1)	59 (30.9)	48 (25.1)	16 (8.4)	3.04	3.04	ปานกลาง
6. การที่สภา อบต. มีโครงสร้างการบริหารงานที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของ อบต.	31 (16.2)	90 (47.1)	42 (22.0)	23 (12.0)	5 (2.6)	3.62	.98	มาก
7. การที่สภา อบต. ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภา อบต. เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภา อบต. อย่างมาก	38 (19.9)	89 (46.6)	42 (22.0)	18 (9.4)	4 (2.1)	3.73	.96	มาก
รวม						3.12	1.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในสภา พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลว่าเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ ระดับเห็นด้วย จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.2 ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.8 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.8 ตามลำดับ

2. อายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าอายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับไม่เห็นด้วย จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมาคือ เห็นด้วยปานกลาง จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.2 เห็นด้วยมาก จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.0 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

3. จำนวนที่มากเกินไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภา พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนที่มากเกินไปของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภา ในระดับเห็นด้วยน้อย จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8 เห็นด้วย จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.1 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

4. จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน (หมู่บ้านละ 2 คน) ไม่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน (หมู่บ้านละ 2 คน) ไม่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับไม่เห็นด้วย จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.73 รองลงมาคือ เห็นด้วยปานกลาง จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.4 เห็นด้วยมาก จำนวน 34 ราย คิดเห็นร้อยละ 17.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5

5. ปัจจุบันการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความลำบาก เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่าเป็นไปด้วยความลำบากเพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตน ในระดับเห็นด้วยปานกลาง จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.9 รองลงมา คือ เห็นด้วยมาก และไม่เห็นด้วย จำนวนเท่ากัน คือ 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ

6. การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างการบริหารงานที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างการบริหารงานที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.1 รองลงมา คือ เห็นด้วยปานกลาง จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.0 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

7. การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาเป็นอย่างมาก พบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาเป็นอย่างมาก ในระดับไม่เห็นด้วย จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาคือ ระดับเห็นด้วยปานกลาง จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.9 ไม่เห็นด้วย จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

เมื่อมาพิจารณาในภาพรวมของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม จะพบว่า ความไม่ชัดเจนของโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีบุคลากรประจำเป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบปฏิบัติ มากกว่าปัญหาอื่น ๆ

เพื่อให้เห็นชัดเจนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม จะขอเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในส่วนนี้ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาในครั้งนี้ โดยการแยกตามประเด็นปัญหาและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยการแสดงจากตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษาจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาด อบต.	ระดับความคิดเห็น								แปลความหมาย
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	χ^2	
เล็ก	12 (13.2)	25 (33.78)	20 (27.02)	14 (18.91)	3 (4.08)	3.39	1.10	18.838**	ปานกลาง
กลาง	12 (19.05)	15 (23.80)	23 (36.51)	9 (14.28)	4 (6.36)	3.35	1.14	15.968*	ปานกลาง
ใหญ่	10 (18.52)	12 (22.22)	19 (35.18)	9 (16.67)	4 (7.41)	3.28	1.17	11.000*	ปานกลาง
รวม	34 (17.80)	52 (27.22)	62 (32.46)	32 (16.75)	11 (5.71)	3.34	1.13	15.269*	ปานกลาง

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ($P < 0.05$), ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.5 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.78 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.02 ระดับน้อย จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.91 ระดับมากที่สุด จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.08 ตามลำดับ สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับ

ปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.51 รองลงมา คือ ระดับมาก จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.80 ระดับมากที่สุด จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.05 ระดับน้อย จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.28 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.36 ตามลำดับ สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.18 รองลงมา คือ ระดับมาก จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.22 ระดับมากที่สุด จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.52 ระดับน้อย จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อมาสรุปในภาพรวมจะพบว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.6 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับอายุ จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาด อบต.	ระดับความคิดเห็น							χ^2	แปลความหมาย
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
เล็ก	1 (1.35)	13 (17.57)	19 (25.67)	32 (43.24)	9 (12.17)	2.53	0.97	36.541**	ปานกลาง
กลาง	6 (9.52)	16 (25.40)	13 (20.63)	20 (31.75)	8 (12.70)	2.87	1.21	10.413*	ปานกลาง
ใหญ่	2 (3.70)	3 (7.41)	20 (37.03)	23 (42.6)	5 (9.26)	2.48	0.91	36.556**	ปานกลาง
รวม	9 (4.71)	32 (16.75)	52 (27.22)	75 (39.27)	23 (12.05)	2.62	1.03	27.836**	ปานกลาง

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ($P < 0.05$), ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.6 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับอายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับ น้อย จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.67 ระดับมาก จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.57 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.17 และระดับมากที่สุด จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.35 ตามลำดับ สรุปได้ว่าอายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.53) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับน้อย จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.75 รองลงมา คือ ระดับมาก จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.40 ระดับปานกลาง จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.63 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.70 และระดับมากที่สุด จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.52 ตามลำดับ สรุปได้ว่าอายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับน้อย จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.03 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.26 ระดับมาก จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.41 และระดับมากที่สุด จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.70 ตามลำดับ สรุปได้ว่า อายุที่แตกต่างกันของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อมาสรุปในภาพรวมจะพบว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับอายุ

ตารางที่ 4.7 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาด อบต.	ระดับความคิดเห็น							χ^2	แปลความหมาย
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
เล็ก	6 (8.11)	19 (25.67)	21 (28.38)	21 (28.38)	7 (9.46)	3.03	1.02	26.405**	ปานกลาง
กลาง	7 (11.11)	20 (31.75)	12 (19.05)	15 (23.81)	9 (14.28)	3.13	1.18	10.889*	ปานกลาง
ใหญ่	7 (12.96)	11 (20.37)	17 (31.48)	14 (25.93)	5 (9.26)	2.96	1.20	8.038*	ปานกลาง
รวม	20 (10.47)	50 (26.18)	50 (26.18)	50 (26.18)	21 (10.99)	3.04	1.13	15.110*	ปานกลาง

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ($P < 0.05$), ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.7 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลางและระดับน้อยเท่ากัน คือ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.38 รองลงมา คือ ระดับ มาก จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.67 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.46 และระดับมากที่สุด จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.11 ตามลำดับ สรุปได้ว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภา-

องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.03) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.75 รองลงมา คือ ระดับน้อย จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.81 ปานกลาง จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.05 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.28 และระดับมากที่สุด จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13) และมีความแตกต่างทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.48 รองลงมา คือ ระดับน้อย จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.93 ระดับมาก จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.37 ระดับมากที่สุด จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.96 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.26 ตามลำดับ สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อมาสรุปในภาพรวมจะพบว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 4.8 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมในปัจจัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาด อบต.	ระดับความคิดเห็น							χ^2	แปลความหมาย
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
เล็ก	7 (9.46)	34 (45.94)	19 (25.68)	13 (17.57)	1 (1.35)	3.51	0.94	43.297**	มาก
กลาง	15 (23.81)	30 (47.62)	9 (14.29)	5 (7.94)	4 (6.35)	3.75	1.11	35.968**	มาก
ใหญ่	9 (16.67)	26 (48.15)	14 (25.93)	5 (9.26)	0 (0)	3.72	0.86	20.132**	มาก
รวม	31 (16.23)	90 (47.12)	42 (21.99)	23 (12.04)	5 (2.62)	3.64	0.97	33.132**	มาก

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ($P < 0.05$), ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.8 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็น การจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.94 รองลงมา คือ ระดับ ปานกลางจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.68 ระดับน้อยจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.57 ระดับมากที่สุด จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.46 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.35 ตามลำดับ สรุปได้ว่า การจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การ

บริหารส่วนตำบล ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็น การจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.62 รองลงมา คือ ระดับมากที่สุด จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.81 ระดับปานกลาง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.29 ระดับน้อย จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.94 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.35 ตามลำดับ สรุปได้ว่า การจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็น การจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.15 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.93 ระดับมากที่สุด จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 และระดับน้อย จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.26 ตามลำดับ สรุปได้ว่า การจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.72) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อมาสรุปในภาพรวมจะพบว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจน

ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาด อบต.	ระดับความคิดเห็น								แปล ความ หมาย
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	χ^2	
เล็ก	7 (9.46)	34 (45.94)	19 (25.68)	13 (17.57)	1 (1.35)	3.51	0.86	50.730**	มาก
กลาง	16 (25.40)	29 (46.03)	9 (14.28)	5 (7.94)	4 (6.35)	3.76	1.07	31.365**	มาก
ใหญ่	15 (27.78)	20 (37.04)	14 (25.92)	5 (9.26)	0 (0)	3.98	0.88	44.830**	มาก
รวม	38 (19.89)	83 (43.46)	42 (21.99)	23 (12.04)	5 (2.62)	3.75	0.93	42.308**	มาก

* ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ($P < 0.05$), ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4.9 แสดงความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็นการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก ในระดับมาก จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.94 รองลงมา คือ ระดับ ปานกลาง จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.68 ระดับน้อย จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.57 ระดับมากที่สุด จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.46 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.35

ตามลำดับ สรุปได้ว่า การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็นการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก ในระดับมาก จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.03 รองลงมา คือ ระดับมากที่สุด จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.40 ระดับปานกลาง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.28 ระดับน้อย จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.94 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.35 ตามลำดับ สรุปได้ว่า การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในประเด็นการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก ในระดับมาก จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.04 รองลงมา คือ ระดับมากที่สุด จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.78 ระดับปานกลาง จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.92 และระดับน้อย จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.26 ตามลำดับ สรุปได้ว่า การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) และมีความแตกต่างกันทางความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อมาสรุปในภาพรวมจะพบว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากปัจจัยเกี่ยวกับการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 4 ความเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากคำถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ไว้โดยสรุปประเด็นได้ดังนี้

4.1) ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

(1) ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความเห็นว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันในปัจจุบัน กล่าวคือ บางส่วนจบการศึกษาระดับปริญญาเอก ปริญญาโท หรือปริญญาตรี แต่บางส่วนกลับไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ทำให้เป็นปัญหาในการทำหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล สำหรับบังคับใช้กับประชาชนในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจึงได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรกำหนดระดับการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ไม่ต่ำกว่าระดับศึกษาภาคบังคับ

(2) อายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้แสดงความเห็นว่า อายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุมากจนเกินไป ทำให้การลงมติในเรื่องต่าง ๆ ของสภาฯ ดำเนินไปค่อนข้างเพราะใช้เวลาตัดสินใจค่อนข้างนาน เนื่องจากต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจนานกว่า ผู้ที่มีอายุน้อย

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนจึงได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรกำหนดระดับการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์

(3) โครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาและบุคลากร

ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้แสดงความเห็นว่า ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในด้านงานธุรการมาก เนื่องจากไม่มีโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและบุคลากรที่จะคอยช่วยเหลืองานของสภาองค์การ

บริหารส่วนตำบลโดยตรง ทำให้งานต่าง ๆ ของสภาฯ เป็นไปค่อนข้างช้าและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ครบถ้วนตามบทบาท อำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนจึงได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรกำหนดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นระดับส่วนราชการแยกออกไปต่างหากจากโครงสร้างฝ่ายบริหาร รวมทั้งให้มีบุคลากรประจำในส่วนราชการที่แยกออกไปเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน และสามารถสนองตอบงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดได้ครบถ้วน

4.2) ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย หรือระเบียบ เกี่ยวกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้เพิ่มเติมความเห็นและข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ในประเด็นดังต่อไปนี้

(1) ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ 1 คน จากเดิมหมู่บ้านละ 2 คน โดยให้เหตุผลว่า สมาชิกสภาหมู่บ้านละ 2 คน มีจำนวนมากเกินไป ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณไม่คุ้มค่ากับบทบาท อำนาจหน้าที่ ที่มีอยู่

(2) ให้กำหนดคุณสมบัติเลขานุการสภาอบต.ให้ชัดเจน เพราะเลขานุการสภาอบต.เป็นตำแหน่งที่สำคัญที่ต้องรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และต้องชี้แจงระเบียบกฎหมายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อประกอบในการตัดสินใจลงมติเรื่องใด ๆ

(3) ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีโครงสร้างฝ่ายประจำของตนเอง โดยมีบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากขาดบุคลากรฝ่ายประจำและงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสภาฯ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ขาดประสิทธิภาพ และไม่สามารถทำหน้าที่ได้ครบถ้วนตามกฎหมายกำหนด

4.2 การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” ในครั้งนี้ นอกจากแบบสอบถามที่ได้ใช้เก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 191 คน แล้วยังได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ กับ นายกองค์การ

บริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และประธานประชาคมตำบล จำนวน 15 คน ในประเด็นด้านการดำเนินงาน การปฏิบัติหน้าที่ การสนับสนุนส่งเสริม การวางแผน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสอดคล้องและครบถ้วนตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546

1.1 การให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ตอบว่ามีการทำหน้าที่ได้ครบถ้วนและสอดคล้องกับกฎหมาย เพราะ การจัดทำแผนพัฒนาอบต.เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการของระเบียบราชการที่กำหนดขึ้น โดยการจัดทำได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน และประชาคมตำบล เพื่อร่วมกันเสนอปัญหาความต้องการของแต่ละกลุ่ม องค์กร ภายในหมู่บ้าน และตำบล โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาอบต. และคณะกรรมการพัฒนาอบต. เป็นผู้ดำเนินการจัดเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดเห็นและจัดทำโครงการ ทั้งนี้ สมาชิกสภาอบต.ก็เป็นหนึ่งในกรรมการประชาคมหมู่บ้าน ทั้งนี้ การเสนอโครงการใด ๆ ในหมู่บ้าน สมาชิกสภาอบต.ซึ่งมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาอบต.ที่นายกอบต.เสนอ ก็มีส่วนร่วมในการจัดทำและให้ความเห็นชอบในเบื้องต้นอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นตามกระบวนการที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดเรียบร้อยแล้ว จึงจะนำเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบ ทำให้การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาอบต.จึงไม่มีปัญหา และมีความสอดคล้องครบถ้วนในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้

1.2 การให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูล ว่ามีความครบถ้วนและสอดคล้องกับกฎหมาย ตรงระยะเวลาที่กำหนด เพราะ ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่งบประมาณ หมายถึง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการรวบรวมโครงการต่าง ๆ ที่จัดไว้แล้วในแผนพัฒนาอบต. ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาอบต.แล้ว เมื่อมีการจัดทำร่างข้อบัญญัติประจำปี หรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โครงการต่าง ๆ ก็จะนำมาจากแผนพัฒนาอบต.เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น เพื่อนายกอบต.ได้นำเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

รายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จึงมีการพิจารณาเป็นไปตามขั้นตอน วิธีการ ในกรอบระยะเวลาที่ กฎหมายและระเบียบกำหนด

สำหรับ การให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ไม่เกี่ยวข้องกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าในระยะเวลาที่ผ่านมา(1 มกราคม 2548 – 30 เมษายน 2549) ไม่มีการเสนอร่างข้อบัญญัติให้สภาอบต.พิจารณาจึงไม่มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าว มีเพียงส่วนน้อยที่ให้ข้อมูลว่า ในช่วงที่ผ่านมา (1 มกราคม 2548 – 30 เมษายน 2549) มีการให้ความเห็นชอบ ซึ่งเป็นการนำเสนอของฝ่ายบริหาร และให้ความเห็นชอบภายในกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เช่นกัน

1.3 การควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า มีการควบคุมโดยการตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและฝ่ายบริหารทุกครั้งที่มีการประชุม รวมทั้งการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ หรือการประชุมนอกรอบ นอกจากนั้น มีการอภิปรายซักถามนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ฝ่ายบริหารได้เสนอรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปีละ 2 ครั้ง ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนมากให้ข้อมูลตรงกันว่า การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อตรวจสอบการบริหารงานของฝ่ายบริหารในช่วงที่ผ่านมา (1 มกราคม 2548 – 30 เมษายน 2549) ยังมิได้ดำเนินการ เพราะยังไม่ปรากฏว่า ฝ่ายบริหารมีความผิดอย่างไร

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน 3 ปัจจัยดังต่อไปนี้คือ

2.1 ระดับการศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญและมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองตามระเบียบกฎหมาย และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ อีกทั้งมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน และผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่ง ยังได้ให้ข้อสังเกตว่าผู้มีการศึกษาสูงทุกคนไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่าผู้มีการศึกษาดำเสมอไป แต่สิ่งที่สำคัญการศึกษา ต้องควบคู่กับหลักคุณธรรมและจริยธรรมด้วย จึงจะส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.ประสบผลสัมฤทธิ์มากขึ้น

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมและระเบียบปฏิบัติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมและระเบียบปฏิบัติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีผลอย่างสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เพราะหากมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายเป็นอย่างดีแล้ว จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน สุจริต ปราศจากอคติและการถูกครอบงำจากทุกฝ่าย

นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อยให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนซึ่งมีความรู้สูง แต่ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน ได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนกลั่นแกล้งข่มขู่ฝ่ายบริหาร และบุคลากรฝ่ายประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทำให้เกิดข้อขัดแย้งภายในองค์กร ซึ่งมีใช้หน้าที่ของตน

2.3 อายุ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ไม่มีผล เพราะขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่า เช่น ถึงแม้ว่าบางครั้งอาจจะมองว่าผู้ที่มีอายุน้อยจะมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก แต่ตามความเป็นจริงแล้วผู้ที่มีอายุมากอาจจะมีความรู้และประสบการณ์มากกว่า มีความรอบคอบมากกว่า ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีอายุมากที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมักจะมีตำแหน่งงานในองค์กรต่างๆ มาก่อน เช่น ข้าราชการบำนาญ เป็นต้น อายุจึงไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. ความคิดเห็นต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการขาดความรู้และความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเท่าที่ควร และนำมาสู่ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริสุทธิ์และเที่ยงธรรม เนื่องจากการที่สมาชิกสภาอบต.ไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง อาจไปก้าวล่วงงานของฝ่ายบริหารและฝ่ายข้าราชการประจำได้ ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานให้บริสุทธิ์ ยุติธรรม และเป็นไปตามระเบียบกฎหมายอย่างแท้จริง อีกทั้งยังนำไปสู่การละเลยหรือละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนดไว้ และไปทำหน้าที่ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้อง ไม่สำคัญ และระเบียบกฎหมายมิได้กำหนดไว้ และที่สำคัญ

อย่างยิ่งอาจนำไปสู่การขาดจิตสำนึกและอุดมการณ์ที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางแก้ไขปัญหาคือควรมีจะมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายให้ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยภาครัฐควรให้ความสำคัญกับทุกคนมิใช่ให้ความสำคัญเพียงผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายบริหารเท่านั้น

4. ความคิดเห็นต่อกรณีการเสนอร่างกฎหมายแก้ไขจำนวนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ให้เหลือหมู่บ้านละ 1 คนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นเป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในอบต.ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีความเห็นว่า ไม่มีความเหมาะสม โดยผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนยังได้เสนอว่า ควรเพิ่มจำนวนสมาชิกสภาอบต.เป็นหมู่บ้านละ 3 คน เนื่องจากในอบต.ขนาดใหญ่และขนาดกลาง เป็นพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ประชากรมีจำนวนมาก บางหมู่บ้านมีประชากรถึง 3,000 คน หากลดจำนวนสมาชิกสภาอบต.ลง อาจทำให้การดูแลประชาชนไม่ทั่วถึงโดยผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มนี้ เห็นว่า หากจะมีการแก้ไขควรแยกระหว่างอบต.ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยอบต.ขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรกำหนดสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภาอบต.ให้เป็นไปตามจำนวนประชากรในหมู่บ้านนั้นเป็นเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนสมาชิกสภาอบต.ต่อประชากรในหมู่บ้านนั้น จะมีความเป็นธรรมกว่า สำหรับกรณีอบต.ขนาดเล็ก ซึ่งมีประชากรไม่มาก งบประมาณน้อย และพื้นที่พัฒนากว้างขวาง หากมีการลดจำนวนสมาชิกสภาอบต.ลงเหลือหมู่บ้านละ 1 คนก็น่าจะมีความเหมาะสม

สำหรับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในอบต.ขนาดเล็ก ได้แสดงความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมและเห็นด้วย เพราะจะทำให้ประหยัดงบประมาณ รวมทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้เกิดเอกภาพ และเกิดความชัดเจนในการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้านอย่างแท้จริง รวมทั้งจะได้สมาชิกสภาอบต.ที่มีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม เพราะประชาชนจะได้เลือกตัวแทนของหมู่บ้านที่มีความรู้ มีคุณภาพ และมีคุณธรรมอย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างของฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 ได้กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ได้กำหนดหน้าที่ของเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในข้อที่ 19 ไว้ดังนี้

- (1) แจ้งนัดประชุมสภาท้องถิ่นตามคำสั่งของประธานสภาท้องถิ่น
- (2) ชี้แจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการหรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น
- (3) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น
- (4) เชิญประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่
- (5) จัดทำรายงานการประชุมสภาท้องถิ่น
- (6) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร หรือเอกสารของสภาท้องถิ่น แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภาท้องถิ่น
- (7) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่น ในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (8) ช่วยเหลือประธานสภาท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภาท้องถิ่น
- (9) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือกระทำการอื่นตามที่ประธานสภาท้องถิ่นมอบหมาย

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ในองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มตัวอย่าง 3 ขนาด ๆ ละ 1 แห่ง พบว่า เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง เป็นผู้ที่มาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลในประเด็นการจัดโครงสร้างของฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

5.1 เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 รวมทั้งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ครบถ้วนหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ครบถ้วน โดยมีข้อสังเกตและได้ให้เหตุผลแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่าปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากตัวบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดความสนใจในหน้าที่ของตน ไม่ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ขาดประสบการณ์ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหตุผลว่าไม่ครบถ้วนเนื่องจากผู้ได้รับเลือกมีภาระงานมาก และบางครั้งขาดประสบการณ์

5.2 หากเปรียบเทียบระหว่างเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกับที่มาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ใครปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมและครบถ้วนมากกว่ากัน และเพราะเหตุใด

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ไม่เกี่ยวกับที่มา โดยหากผู้ที่ได้รับการคัดเลือกมีความรู้ ความสามารถ และมีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานได้ดี นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบเสริมนอกจากตัวบุคคลคือ ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยหากเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่ เพราะภาระงานมาก ไม่มีเวลา แต่หากเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจะเหมาะสมกว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องสามารถทำให้งานฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินไปได้ด้วยดี แต่มีข้อสังเกตที่ควรระมัดระวังเนื่องจากงานในฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแยกออกจากฝ่ายบริหารอย่างชัดเจนจึงควรกำหนดบทบาทของตนเองให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และเป็นไปตามกฎหมาย

5.3 ความเห็นในการตั้งส่วนราชการระดับกองหรือส่วนหรือในระดับฝ่ายหรืองานว่า หากมีการจัดตั้งจะทำให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ได้ครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โดยควรแยกต่างหากจากสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่าการแยกเพราะหากแยกออกไปจะทำให้การประสานการปฏิบัติทำได้ยากกว่าเดิม

6. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบ เกี่ยวกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และการแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบ เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสามารถแยกออกเป็นด้าน ๆ โดยสรุปดังต่อไปนี้

6.1) ด้านปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ดังนี้

(1) ควรระบุอำนาจหน้าที่ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้เป็นมาตรฐานหนึ่งทางหาก เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมี อำนาจหน้าที่ อย่างไรบ้าง โดยมีเหตุผลสรุปได้ว่า เนื่องจากในปัจจุบัน กฎหมายฉบับดังกล่าวมิได้กำหนด อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ว่า มีอำนาจหน้าที่ อย่างไร เพียงแต่กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไว้เท่านั้น จึงเป็นสามารถสำคัญให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละคนว่า ควรปฏิบัติตนอย่างไรในแต่ละวัน หรือแต่ละสถานการณ์ ทำให้ปัจจุบันสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงแสดงบทบาทของตนตามที่ตนเข้าใจว่า เป็นหน้าที่ของตน รวมทั้งประชาชนก็ไม่ทราบ ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่อย่างไรบ้าง ทำให้ปัจจุบันสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ที่ประชาชนในหมู่บ้านเข้าใจว่า เป็นผู้ทำหน้าที่เสมือนหนึ่งผู้บริหารขององค์กร ที่สามารถบันดาลสิ่งใด ๆ ที่ตนเองต้องการได้ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นภายในหมู่บ้าน เช่น สามีภรรยาทะเลาะกัน ชาวบ้านก็จะไปขอให้สมาชิกสภาอบต.มาช่วยไกล่เกลี่ย แทนที่จะไปหาผู้ใหญ่บ้าน หากสมาชิกสภาอบต.ไม่ไปช่วยเหลือก็อาจสูญเสียคะแนนนิยมของตนได้ จึงมีความจำเป็นและจำใจต้องไปช่วยเหลือทั้งที่อาจไม่ใช่หน้าที่ของตนเองโดยตรง หรือ การจัดงานบุญหรืองานอวมงคล เช่น งานทำบุญบ้านใหม่ งานมงคลสมรส งานฉาปนกิจศพ หรืองานอื่น ๆ ภายในหมู่บ้าน เจ้าภาพมักจะไปขอร้องให้สมาชิกสภาอบต.เข้ามาช่วยเหลือทั้งในด้านเงิน ด้านแรงงาน หรือวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ทั้งนี้ ประชาชนมีความเข้าใจว่า นั่นคือหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.ที่เป็นหน้าที่ที่ต้องเข้ามาช่วยเหลือประชาชนในทุก ๆ ด้าน ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องปฏิบัติจริงตามที่กฎหมายกำหนดลดลง และไม่ครบถ้วน ดังนั้น หากมีการแก้ไขกฎหมายระบุ อำนาจหน้าที่ ของ

สมาชิกสภาอบต.ให้ชัดเจนจะทำให้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมลดลง

(2) ควรกำหนดวุฒิการศึกษาสำหรับผู้สมัครสมาชิกสภาองค์การบริหาร-

ส่วนตำบล โดยให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องจบการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างต่ำ โดยมีเหตุผลสรุปได้ว่า เนื่องจาก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ จำเป็นต้องความรู้ในระดับที่พอทำความเข้าใจกับกฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติทางราชการ รวมทั้งสามารถนำมติหรือกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติท้องถิ่น หนังสือทางราชการ ไปทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หากสมาชิกสภาอบต.ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ หรือไม่สามารถเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ รวมทั้งข้อบัญญัติท้องถิ่น และหนังสือสั่งการทางราชการแล้ว จะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติได้อย่างครบถ้วน และรอบคอบ รวมทั้งการมองเห็นภาพรวมของปัญหาในพื้นที่ได้อย่างรอบด้าน และอาจส่งกระทบไปถึงการตัดสินใจเรื่องหนึ่งเรื่องใดในการลงมติในสภาอบต.ได้

(3) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในอบต.ขนาดเล็ก ควรลดลงเหลือหมู่บ้านละ 1 คน (จากเดิมหมู่บ้านละ 2 คน) และให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีที่มาจากหมู่บ้านโดยใช้สัดส่วนจำนวนประชากรในหมู่บ้านนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดว่าควรมีจำนวนสมาชิกสภาอบต.ได้หมู่บ้านนั้น ๆ เท่าใด โดยมีเหตุผลประกอบว่า อบต.ขนาดเล็กส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ประชากรไม่หนาแน่น เมื่อลดจำนวนลงจะทำให้ประหยัดงบประมาณเพื่อนำงบประมาณดังกล่าวไปดำเนินการพัฒนาในด้านอื่น สำหรับอบต.ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนมากพื้นที่จะอยู่ในเขตชุมชนที่หนาแน่น บางหมู่บ้านมีจำนวนประชากรจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึง เมื่อมีการใช้จำนวนประชากรในการกำหนดจำนวนของสมาชิกสภาอบต.แล้ว จะทำให้หมู่บ้านขนาดใหญ่มีสมาชิกสภาอบต.เพิ่มเติม ทำให้การดูแลเอาใจใส่ประชาชนทำได้อย่างทั่วถึง ส่วนหมู่บ้านขนาดเล็กอาจมีสมาชิกสภาอบต.ลดลง ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมกับหมู่บ้านขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ทั้งนี้ การเพิ่มจำนวนสมาชิกสภาอบต.ไม่ได้กระทบกระเทือนถึงงบประมาณของอบต.ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว

(4) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นเลขานุการสภาอบต.โดยตำแหน่ง ในอบต.ขนาดเล็ก และไม่ต้องกำหนดค่าตอบแทนเพิ่มเติม แต่ให้กำหนดเป็นเบี้ยประชุมแทน โดยมีเหตุผลว่า ในอบต.ขนาดเล็กส่วนใหญ่สมาชิกสภาอบต.มีความรู้ค่อนข้างต่ำทักษะประสบการณ์ ประกอบกับส่วนใหญ่มีอาชีพทำเกษตรกรรม ไม่เชี่ยวชาญระเบียบหรือกฎหมาย เมื่อดูตามอำนาจ

หน้าที่ของเลขานุการสภาอบต.แล้ว ปลัดอบต.จะมีความเหมาะสมกว่า เพราะเป็นผู้รู้และเข้าใจเรื่องระเบียบ กฎหมาย วิธีปฏิบัติทางราชการมากที่สุดในการบริหารส่วนตำบล ประกอบกับ ปลัดอบต.มีบุคลากรฝ่ายประจำที่สามารถสั่งการได้อยู่แล้ว ในการให้มาช่วยเหลืองานของสภาอบต.ที่เป็นงานด้านธุรการ จะทำให้งานของสภาอบต.นั้นเกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ ประกอบกับปลัดอบต.มิได้เป็นสมาชิกสภาอบต.จึงไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนหรือมติใด ๆ อันเกี่ยวข้องกับการให้ความเห็นชอบเรื่องใด ๆ อยู่แล้ว

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและขนาดใหญ่ ควรกำหนดให้สภาอบต.เป็นผู้เลือกระหว่างสมาชิกสภาอบต.กับพนักงานส่วนตำบลผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับหัวหน้าส่วนราชการคนหนึ่ง (ซึ่งอาจมิใช่ปลัดอบต.ก็ได้) เพื่อเป็นเลขานุการสภาอบต. กรณีสมาชิกสภาอบต.ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาอบต.ให้มีค่าตอบแทนเพิ่มเติมตามสัดส่วนอันเหมาะสม แต่กรณีพนักงานส่วนตำบลได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาอบต. ให้กำหนดไม่ให้มีค่าตอบแทน แต่ให้กำหนดเป็นค่าเบี้ยประชุมแทน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย โดยมีเหตุผลประกอบว่า ในอบต.ขนาดกลางและขนาดใหญ่ พนักงานส่วนตำบลมีจำนวนมากเพียงพอที่จะมาช่วยเหลืองานของสภาอบต.ได้ ประกอบกับปลัดอบต.ส่วนใหญ่มีปริมาณงานมาก มีเวลาไม่เพียงพอที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเลขานุการสภาอบต.ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) ควรกำหนดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ขึ้น โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า อบต.ขนาดเล็ก ควรกำหนดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาอบต.เป็นระดับงานหนึ่งในสำนักงานปลัดอบต. (งานกิจการสภา) โดยมีหัวหน้าสำนักงานปลัดอบต.เป็นผู้รับผิดชอบ และมีบุคลากรประจำอย่างน้อย 1 คนที่รับผิดชอบงานของสภาอบต.โดยตรง เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการสภาอบต.ตามที่กฎหมายและระเบียบปฏิบัติกำหนดสำหรับอบต.ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ให้กำหนดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาอบต.เป็นส่วนราชการหนึ่งของอบต. อาจใช้ชื่อว่า สำนักงานเลขานุการสภาอบต. มีฐานะเทียบเท่าส่วนราชการหนึ่งของฝ่ายบริหาร โดยมีบุคลากรประจำตามความเหมาะสม โดยหัวหน้าสำนักงานให้ขึ้นตรงต่อประธานสภาอบต.หรือเลขานุการสภาอบต. โดยผู้ให้สัมภาษณ์มีเหตุผลประกอบว่า อบต.ขนาดเล็กการดำเนินงานของสภาอบต.ไม่สลับซับซ้อนมาก หากมีบุคลากรเพิ่มขึ้นมากเกินไปจะเป็นภาระแก่งบประมาณของอบต.ที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่กรณีอบต.ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ปัญหาของประชาชนมีมาก การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายสภาอบต.ซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและมีหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบเรื่องที่กระทบถึงสิทธิของประชาชน รวมทั้งการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหาร จึงจำเป็นต้องมีการองค์กรและบุคลากรช่วยเหลืองานอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ควบคู่ไปกับฝ่ายบริหาร อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากขึ้น

(6) ควรกำหนดให้สภา อบต.สามารถแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย โดยให้มีค่าตอบแทนเช่นเดียวกับสมาชิกสภา อบต. โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้เหตุผลประกอบว่า สภา อบต. นอกจากมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติต่าง ๆ เพื่อบังคับใช้ภายในเขต อบต.แล้ว ยังมีหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนอื่น ๆ ได้ขอความเห็นชอบจากสภาอบต.เพื่อให้มีมติเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่เขตอบต.และพื้นที่ใกล้เคียง ตามกฎหมายหลากหลายฉบับทั้งที่กฎหมายหลายฉบับใช้มาหลายสิบปีแล้ว ซึ่งหลายครั้งสภา อบต.ได้มีมติไปโดยไม่ได้อาศัยการรายละเอียดของข้อกฎหมายและผลกระทบต่อประชาชนทั้งในเขต อบต.เอง และประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง อีกทั้ง สมาชิกสภา อบต.ส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย และมีเวลาในการศึกษาเรื่องที่นำเสนอต่อสภาฯเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบค่อนข้างสั้น ทำให้มีมติบางเรื่องมีผลกระทบต่อประชาชนในภายหลัง ดังจะเห็นได้จากการประท้วงของประชาชนในหลายท้องที่ ในเรื่องที่สภาอบต.มีมติเห็นชอบไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สภาอบต.ต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคอยให้คำปรึกษาแนะนำ

6.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของสภาอบต. ผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของสภาอบต. โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายดังนี้

(1) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกสภาอบต.ไม่เฉพาะแต่ตำแหน่งประธานสภาอบต. รองประธานสภาอบต. เลขานุการสภาอบต. เท่านั้น ควรให้การฝึกอบรมอย่างทั่วถึงแก่สมาชิกสภา อบต.ทุกคน อย่างน้อยปีละ 1 - 2 ครั้ง เกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ ของสภาอบต.และตัวของสมาชิกสภาอบต. และกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติอื่น ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุง ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกสภาอบต.ได้เข้าใจขอบเขตของบทบาท อำนาจ หน้าที่ของตนเอง จะทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ของตน

(2) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องระเบียบ กฎหมาย ที่รู้เรื่องหรือผู้เขียนกฎหมายหรือระเบียบนั้น ๆ โดยตรง มาเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรมแก่สมาชิกสภา อบต.มิใช่ให้เจ้าหน้าที่ของจังหวัดซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริงมาเป็นวิทยากร ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจให้เข้ารับการฝึกอบรมอีก เพราะเมื่อถามเรื่องที่ประสบปัญหา กลับไม่สามารถให้ความกระจ่างได้

(3) การให้ทุนการศึกษาแก่สมาชิกสภาอบต.ในการเรียนต่อในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า กรณีที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากรของอบต.ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายข้าราชการประจำ จากเงินงบประมาณของอบต.เอง เป็นแนวทางที่ดีจริง แต่ไม่สามารถ

แก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสภาอบต.ได้ เพราะสมาชิกสภาอบต.ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับน้อย บางคนไม่จบการศึกษาได้เลย ประกอบกับการออกหลักเกณฑ์โดยใช้งบประมาณของอบต.เป็นทุนการศึกษานั้น ทำให้ประชาชนบางส่วนไม่เห็นด้วย เพราะทำให้งบประมาณที่ต้องนำไปพัฒนาหมู่บ้านลดน้อยลง จึงควรกำหนดให้ผู้ต้องการศึกษาต่อสอบแข่งขันเพื่อขอรับทุนการศึกษาโดยใช้งบประมาณจากส่วนกลาง มิใช่ใช้ทุนของอบต.เอง และควรเน้นการฝึกอบรมที่เป็นหลักสูตรระยะสั้นมากกว่าการให้ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และจะทำให้สมาชิกสภาอบต.ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์และเป็นผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้ดีขึ้น

4.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1) การศึกษาจากแบบสอบถามพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบไปด้วย อายุ ระดับการศึกษา การจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีข้อสังเกตว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมากและสำคัญที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ กฎหมาย ซึ่งหากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก โดยวิเคราะห์ได้ว่า เมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนตามกฎหมายจะไม่สามารถทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้อง ชัดเจน เพราะเมื่อไม่ทราบก็ไม่รู้ว่าสิ่งไหนที่เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ สิ่งไหนที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ เมื่อเกิดภาวะการดังกล่าวขึ้นก็จะทำให้ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และบางครั้งอาจจะส่งผลถึงการละเลยการปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติหน้าที่ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนอำนาจในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งถือได้ว่า

อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ดังกล่าวเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งและเกี่ยวข้องกับเรื่องของระเบียบกฎหมายและส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน หากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดี ไม่เพียงเฉพาะแต่อำนาจหน้าที่ของตนเองเท่านั้น หากแต่ยังกระทบต่อบทบาทอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารอีกด้วย

2) การศึกษาจากแบบสัมภาษณ์พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่สำคัญคือ การจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะพบว่าปัจจุบันสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างที่ไม่ชัดเจน ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาฯ ดังจะเห็นได้จากการที่เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งมาจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และอาศัยพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือ จึงทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของความคล่องตัวและขาดอิสระจากฝ่ายบริหารอย่างแท้จริง โดยบางแห่งหากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ (สภาอบต.) ขัดแย้งกันหรือไม่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเลขานุการสภาฯ ด้วยจะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการสภาฯ ได้อย่างเต็มที่ และอาจถูกจับตามองจากฝ่ายบริหารหรือจากฝ่ายสภาฯ ว่าอาจนำข้อมูลของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาให้กับอีกฝ่ายหนึ่งได้ และหากเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวโน้มว่าจะไม่ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายบริหารและข้าราชการฝ่ายประจำเท่าที่ควร ดังนั้นการที่ฝ่ายนิติบัญญัติ (สภาอบต.) ไม่มีการจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาอบต. ไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน จึงทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต. และสภาอบต. โดยรวม

4.4 การทดสอบสมมุติฐาน

ในการศึกษา “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติฐาน ดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบปฏิบัติ ในระดับน้อย

ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามต่อคำถามความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบปฏิบัติ สามารถแสดงจำนวนร้อยละตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 จำนวนร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้ในระดับมาก (13 คะแนนขึ้นไป)	75	39.3
มีความรู้ในระดับปานกลาง (7 - 12 คะแนน)	103	53.9
มีความรู้ในระดับน้อย (6 คะแนนลงมา)	13	6.8
รวม	191	100
สรุปคะแนนสูงสุด 20 คะแนน คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน คะแนนเฉลี่ยรวม = 12 คะแนน แปลผล = ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ของตนตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในระดับปานกลาง ถึงร้อยละ 53.9

ตารางที่ 4.11 จำนวนร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบที่ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้ในระดับมาก (13 คะแนนขึ้นไป)	146	76.4
มีความรู้ในระดับปานกลาง (7 - 12 คะแนน)	45	23.6
มีความรู้ในระดับน้อย (6 คะแนนลงมา)	0	0
รวม	191	100
สรุปคะแนนสูงสุด 20 คะแนน คะแนนต่ำสุด 7 คะแนน คะแนนเฉลี่ยรวม = 14 คะแนน แปลผล = มาก		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติที่ต้องปฏิบัติในระดับมาก ถึงร้อยละ 76.4

เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบทางสถิติจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 4.10 และตารางที่ 4.11 สรุปได้ว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบปฏิบัติ ในระดับปานกลาง จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถามต่อคำถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการวิเคราะห์จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) สามารถแยกแสดงผลการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากระดับการศึกษาของสมาชิกสภาอบต.

ตัวแปรอิสระ	χ^2	df	P-value
อายุ	19.326	16	.252
ระดับการศึกษา	28.148	24	.254
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.	14.779	8	.064
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ	3.030	4	.553

$P > 0.05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากระดับการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 4.13 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากอายุที่แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ	χ^2	df	P-value
อายุ	19.477	16	.245
ระดับการศึกษา	33.738	24	.089
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.	17.009	8	.030*
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ	3.706	4	.447

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความแตกต่างของอายุสมาชิกสภาอบต.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความแตกต่างของอายุสมาชิกสภาอบต.

ตารางที่ 4.14 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปรอิสระ	χ^2	df	P-value
อายุ	12.548	16	.706
ระดับการศึกษา	29.537	24	.201
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.	2.412	8	.966
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ	.990	4	.911

$P > 0.05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.

ตารางที่ 4.15 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของการจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาอบต.

ตัวแปรอิสระ	χ^2	df	P-value
อายุ	24.149	16	.086
ระดับการศึกษา	38.679	24	.030*
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.	14.921	8	.061
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ	.970	4	.914

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ปัจจัยทางด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของการจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาอบต. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของการจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาอบต.

ตารางที่ 4.16 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการขาดบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาอบต.

ตัวแปรอิสระ	χ^2	df	P-value
อายุ	13.329	16	.649
ระดับการศึกษา	21.906	24	.585
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาอบต.	8.262	8	.408
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ	5.326	4	.255

$$P > 0.05$$

จากตารางที่ 4.16 ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการขาดบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาอบต.

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับ อายุ ไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง แต่ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง มีผลเป็นอย่างมากต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบทางสถิติจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้ว สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ระดับการศึกษา การจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับมาก จึงยอมรับสมมติฐาน และปฏิเสธสมมติฐานในปัจจัยบางตัวคือ อายุ ไม่ส่งผลต่อปัญหา

และอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สมมุติฐานข้อที่ 3 ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบปฏิบัติ แตกต่างกัน

ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรในระดับช่วงชั้น (Interval Scale) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ การจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ชัดเจน และการขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หลังจากนั้นนำตัวแปรดังกล่าวมาหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ได้ผลการศึกษาดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายการ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม	ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ
	ขนาดอบต.	
	.428**	.265**

** P < 0.01

จากตารางที่ 4.17 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ว่า ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ของสมาชิกสภาอบต.อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่เป็นค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r = .428^{**}$) และมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติของสมาชิกสภาอบต.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แต่เป็นค่าความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r = .265^{**}$)

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ชัดเจน และการขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

รายการ	การจัดโครงสร้างองค์การฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ชัดเจน	การขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ขนาดอบต.	.122	.200**

** $P < 0.01$

จากตารางที่ 4.18 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ว่า ขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับการขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่เป็นค่าความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r = .200^{**}$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดโครงสร้างองค์การฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจน ($r = 0.122$) และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์พบว่า ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ให้การสัมภาษณ์ในอบต.ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความเห็นสอดคล้องกัน โดยมีความเห็นว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีผลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก กล่าวคือ หากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนเองแล้วย่อมสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายและระเบียบปฏิบัติได้อย่างดี หากไม่มีความรู้ความเข้าใจย่อมจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่เป็นไปตามกรอบของกฎหมายและ

ระเบียบที่กำหนด รวมทั้งอาจใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนไปในทางมิชอบ รวมทั้งก้าวก่ายงานของฝ่ายบริหารและฝ่ายข้าราชการประจำ ทำให้เกิดผลเสียหายต่อองค์กรและประชาชนโดยรวม

สำหรับการจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ชัดเจนนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ในอบต.ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือ มีความจำเป็นต้องมีการจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการของสภาอบต.ให้ชัดเจน แต่มีรายละเอียดต่างกันบ้าง กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ในอบต.ขนาดใหญ่และขนาดกลาง เห็นว่า ควรจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาอบต.แยกออกจากฝ่ายบริหาร ให้เป็นหน่วยงานระดับส่วนราชการโดยมีบุคลากรและงบประมาณเป็นของตนเอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้กับสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ในอบต.ขนาดเล็กกลับเห็นว่า ควรจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ในระดับงานหนึ่งในสำนักงานปลัดอบต.ก็เพียงพอ โดยให้เหตุผลว่า สภาอบต.มีงานไม่มาก ไม่เหมือนกับฝ่ายบริหารที่มีภารกิจต้องทำจำนวนมาก หากจัดตั้งเป็นระดับส่วนราชการจะสิ้นเปลืองงบประมาณและอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติได้

ในด้านการขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ให้สัมภาษณ์ในอบต.ทั้ง 3 ขนาด มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีเจ้าหน้าที่ประจำคอยให้ความช่วยเหลืองานของสภาอบต.ในด้านธุรการ เพราะการขาดเจ้าหน้าที่ประจำทำให้การทำงานของสมาชิกสภาอบต.และการดำเนินงานของสภาอบต.เป็นไปด้วยความลำบาก เนื่องจากสมาชิกสภาอบต.ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาน้อย ทำให้การทำหน้าที่ได้ค่อนข้างจำกัด หากมีเจ้าหน้าที่ประจำที่คอยช่วยเหลือจะทำให้การทำงานที่มีประสิทธิภาพขึ้น

ผลการทดสอบสมมุติฐานจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตารางที่ 4.5 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษาจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ตารางที่ 4.6 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับอายุ จำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ตารางที่ 4.7 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตารางที่

4.8 ระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารงานของฝ่ายเลขานุการสภาอบต.ที่ไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ในปัจจัยเกี่ยวกับการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบุคลากรประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก กับตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และตารางที่ 1.18 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการจัดโครงสร้างฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ชัดเจน และการขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้ว ไม่มีความแตกต่างกัน จึงสรุปได้ว่า ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ และการขาดบุคลากรฝ่ายประจำเพื่อช่วยเหลืองานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงยอมรับสมมุติฐาน แต่ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดโครงสร้างองค์กรฝ่ายเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ชัดเจน จึงปฏิเสธสมมุติฐานเฉพาะในด้านนี้